A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל.

א צייטונג וועלכע גיט פרייהייט פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XI No. 1346. TORONTO SUNDAY DECEMBER 14 1924 — יז כסלו פרשה וישב, תרפ"ה. — טאראנטא, זונטאג, דער 14־טער דעצעמבער, 1924. — PRICE THREE CENTS

PUBLIC LIBRARY DEC 17 1924 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave.

סעמיועל גאמפערס, פרעזידענט פון א. פ. אוו. לייבאר, טויט

ער איז געשטארבען נעכטען פארטאג אין סאן אנטאניא, טעקסעס. — 41 יאהר איז ער געווען פרעזידענט פון דער אמעריקען פעדערײשאן אוו לייבאר. — איז אלט געווען 75 יאהר. — גרויסע לויה ווערט ארראנזשירט.

):0:(

סאן אנטאניא, טעקסעס, דעצ. 13.

סעמיועל מ. גאמפערס, פרעזידענט פון דער אמעריקען פעדערײשאן אף לייבאר, איז געשטארבען היינט, צעהן מינוטען נאך פיער פארטאג. די הויפט־אורזאך פון טויט איז געווען הארץ־קראנקהייט.

גאמפערס איז קראנק געווארען אין מעקסיקא סיטי מיט צוויי טעג צוריק און ער איז געבראכט געווארען אהער אויף א ספעציעלען באהן. נעכטען ביינאכט איז איהם אביסעל בעסער געווארען און מען האט געהאפט, אז ער וועט איבערקומען דעם קריזיס. פארטאג איז אבער זיין הארץ געווארען שוואך און ער איז אויסגעגאנגען. ער איז געווען באוואוסטזיניג כמעט ביז'ן סוף און האט אליין אנגעזאגט ווי אזוי די לויה זאל ארראנזשירט ווערען.

ביי זיין טויטען־בעט זענען געווען וויליאם מאהאן, דזשיימס דאנקאן און אנדערע פיהרער פון די אמעריקאנער יוניאנס.

סעמיועל גאמפערס איז געווען א איד. ער איז געבוירען געווארען דעם 27־טען יאנואר, 1850 אין ווייטשעפעל, דער אידישער קווארטאל אין לאנדאן. קיין אמעריקע איז ער געקומען אלס דרייצעהן יעהריגער אינגעל און איז געווארען א סיגארמאכער.

גאמפערס איז געווארען פרעזידענט פון דער אמעריקען פעדערײשאן אוו לייבאר, זינט די ארגאניזאציע האט זיך געגרינדעט אין 1882. בלויז איין מאל האט ער זיך אנטזאגט אנצונעהמען די פרעזידענטשאפט און א צווייטען מאל איז ער באזיגט געווארען מיט עטליכע שטימען. ערשט מיט עטליכע וואכען צוריק איז ער ערוועהלט געווארען, צום 42־סטען מאל, אלס פרעזידענט.

גאמפערס איז געווען באקאנט אלס א קאנסערוואטאר אין דער טרייד יוניאן באוועגונג. ער איז געווען א גרויסער געגנער פון זעלבסשטענדיגער פאליטישער ארבייטער אקציאן. כאטש אליין א איד און אן אימיגראנט, האט ער שטארק באקעמפט אימיגראציע.

מיט צוויי יאהר צוריק איז גאמפערס געווען אין טאראנטא. ער האט דאן ערשט חתונה געהאט צום צווייטען מאל און איז דא געווען מיט זיין יונגער ווייבעל.

לייקענען, אז טראצקי איז „דיפלאמאטיש" קראנק

מאסקווע, דעצעמבער, 13.

לעאן טראצקי'ס צווייטער אפפאהר נאך קאווקאז האט אויף דאס נייע ארויסגערופען די אלטע סברות, אז זיין קרענק איז א דיפלאמאטישע און אז ער ווערט פשוט פארשיקט פון מאסקווע פאר זיין אפאזיציע צו דער הערשענדער פאליטיק.

אין אפיציעלע קרייזען ווערען די סברות געלייקענט, און עס ווערט ערקלעהרט, אז נאר צוליב זיין פיזישען צושטאנד מוז ער פארלאזען די שטאדט.

לויט געהיימער אינפארמאציע פון אונטערערדישע קוועלען ווערט אבער דאך קאטעגאריש באהויפטעט, אז טראצקי ווערט פארשיקט אין גלות און אז ער וועט שוין מעהר ניט פארנעהמען דעם אמט פון קריעגס־מיניסטער.

איינציגער איד אין ענגעלהארט ווערט ווידער זיין מעיאר

אין ענגעלהארט, אנטאריא, איז דא א איד מיט'ן נאמען דוד קארמאן, און עס איז שוין עטליכע יאהר ווי ער פארנעהמט דעם מעיאר־שטול. היינטיגע יאהר האט מר. קארמאן ניט געוואלט אננעהמען דעם אמט אבער די דארטיגע איינוואוינער זענען העכסט צופרידען פון זיין פאהוואלטונג און זיי צווינגען איהם ממש ווידער צו זיין מעיאר. עס זעהט אויס, אז ער וועט זיך מוזען בויגען פאר'ן „פאלקס־ווילען".

דוד קארמאן

היינט ש. ראסקין'ס צווייטע לעקציע

היינט אוונט וועט שאול ראסקין, דער באוואוסטער מאלער און זשורנאליסט, האלטען א צווייטע לעקציע איבער דער טעמע: „ווי אזוי די אידישע ארבייטער בויען ארץ ישראל". די לעקציע וועט פארקומען אין אלהאמברא האל.

חוץ די לעקציע וועט אויך געגעבען ווערען א מוזיקאלישע פראגראם אין וועלכער עס וועלען זיך באטייליגען חזן זיין, מיס רובין און מיס אינגראם.

דער אוונט איז ארראנזשירט פון פועלי ציון פאראיין.

פוילישער בילדונגס־מיניסטער האט רעזיגנירט

ווארשא, דעצעמבער, 13, (איטא).

מיקלאשעווסקי, דער בילדונגס־מיניסטער, וועלכער האט זיך ארויסגעוויזען פאר אן אפענעם אנטיסעמיט, האט רעזיגנירט. זיין פלאץ וועט מעגליך פארנומען ווערען פון דעם ליבעראלען עקס־פרעמיער, פאניקאווסקי.

קאמוניסטישע פיהרער אין אוקראינע ארעסטירט פאר קריטיקירען רוסישע פאליטיק

ריגא, דעצעמבער, 13. (איטא).

צעהן מיטגלידער פון דעם צענטראלען קאמיטעט פון דער קאמוניסטישער פארטיי אין אוקראינע זענען ארעסטירט געווארען, דערפאר וואס זיי האבען קריטיקירט די פאליטיק פון רוסישען סאוויעט באהויפטענדיג, אז אוקראינע ווערט באהאנדעלט אלס א רוסישע קאלאניע.

ווי עס ווערט געמעלדעט האבען די ארעסטירטע געפלאנעוועט צו גרינדען א פערטען אינטערנאציאנאל פון מעהר ליבעראלע עלעמענטען, ווי די וואס געהערען צום דריטען קאמוניסטישען אינטערנאציאנאל.

ראסעל סקאט, געוועזענער טאראנטאר בראקער, פאראורטיילט צום טויט

שיקאגא, דעצעמבער, 13.

ראסעל סקאט, וועלכער איז אמאל געווען א פראמינענטער בראקער אין טאראנטא, איז נעכטען ביינאכט פאראורטיילט געווארען צום טויט, פאר ערמארדען א מענשען בעת א האלד אפ.

די דזשורי האט זיך בעראטען בלויז 45 מינוטען און דער ווערדיקט האט געלויטעט, אז ראסעל סקאט איז שולדיג אין ערמארדען דעם 19־יעהריגען בחור, דזשאזעף מאורער, בעת סקאט האט געמאכט א האלד אפ אין דראג סטאר, וואו מאורער איז געווען א קלוירק.

סקאט איז מיט א פאר יאהר צוריק געווען א בראקער אין טאראנטא און האט דא אנגעפיהרט גרויסע געשעפטען. אין דער עפענטליכקייט איז זיין נאמען ארויסגעשוואומען ווען א אידישע מיידעל פון באסטאן האט איהם אנגעקלאגט אין „ברייטש אף פראמיס". דער ריכטער האט זיך דאן ארויסגעדריקט, אז סקאט איז א געפאהר פאר יונגע מיידלאך און האט גע'פסק'נט, אז דאס מיידעל דארף קריגען א גרויסע סומע געלט.

סקאט איז דאן פארשוואונדען געווארען און לעצטענס איז ער פארמישט געווארען אין דיזען מארד־פראצעס.

מארשאל קאנפערירט מיט קאנגרעסמאן דזשאנסאן וועגען אימיגראציע

וואשינגטאן, דעצעמבער 13 (איטא)

לואיס מארשאל, דער באוואוסטער כלל־טוער, און קאנגרעסמאן סאבאט פון שיקאגא, האבען היינט קאנפערירט מיט קאנגרעסמאן דזשאהנסאן אין באצוג געפלאנטע ענדערונגען אין דעם אימיגראציאנס־געזעץ.

דזשאהנסאן האט פארשפראכען אז עס וועלען געמאכט ווערען גינסטיגע ענדערונגען לטובת קרובים פון בירגער וואס געפינען זיך שוין אין אמעריקע.

א. ריינווין ביים אימיגראנטען פאראיין

ביי דער פארזאמלונג פון אימיגראנטען פאראיין, היינט פיער א זייגער נאכמיטאג, אין 227 בעווערלי סטריט, וועט א. ריינווין, רעדאקטאר פון „זשורנאל", האלטען א פארטראג אויף דער טעמע: „דאס אידענטום אין אמעריקע און דאס אידענטום אין אייראפע".

העכערער געריכט באשטעטיגט אורטייל וועגען רייס־טרעק

דער אפעלייט קאורט האט פרייטאג באשטעטיגט דעם אורטייל פון ריכטער בראנטאן געגען דעם באוואוסטען רייס־טרעק אייגענטימער, א. ארפעו, אז די רייסעס אין לאנג ברינטש טרעק זענען געווען אומגעזעצליך.

לעאניד קראסין.

דריי גאז־ארבייטער שווער פארוואונדעט

דריי גאז־ארבייטער זענען נעכטען פריה שווער פארוואונדעט געווארען, ווען זיי האבען געהאלטען אין דורכלייגען א נייע גאז־רעהר אויף ביירד עוועניו. ביי צוויי ארבייטער זענען כמעט ווי איבערגעבראכען די פיס און דער דריטער האט געקראגען טיפע וואונדען אין קאפ.

דער אומגליק איז געשעהן צוליב דעם וואס, אונטער'ן דרוק פון דער לופט, איז די אייזערנע פארשטאפונג אין רעהר אפגעשפרונגען און האט געטראפען די ארבייטער.

מארגאן אנטלייט 100 מיליאן דאלאר צו בעלגיען

בריסעל, דעצעמבער, 13.

די בעלגישע רעגירונג האט איצט ערפאלגרייך פארענדיגט פארהאנדלונגען מיט דעם אמעריקאנער באנקיר, דזשי. פ. מארגאן, וועגען א הלואה פון הונדערט טויזענט מיליאן דאלאר, א העלפט פון דיזער סומע וועט בעלגיע באלד קריגען און די צווייטע העלפט וועט קריגען און די צווייטע העלפט וועט האלפען צאהלען זיבען און א האלב פראצענט פאר'ן געלט.

נייע העברייאישע טעגליכע צייטונג אין פוילען

ווארשא, דעצעמבער, 13, (איטא).

צום אנהויב נייעם יאהר וועט דא ערשיינען א טעגליכע העברייאישע צייטונג מיט'ן נאמען „היום", אונטער דער רעדאקציע פון יוסף העפטמאן. די צייטונג וועט ארויסגעגעבען פון דער ארגאניזאציע „תרבות".

פרוי האט געוואלט ערמארדען דעם אמבאסאדאר קראסין

רוסישע פרוי זאגט, אז זי האט געוואלט נקמה נעהמען פאר איהר ברודער, וועלכער איז דערשאסען געווארען פון די באלשעוויקעס. — האט געהאט ביי זיך א רעוואלווער מיט 42 קוילען. — קראסין־אויפגענומען פון פרעזידענט.

פאריז, דעצעמבער 13.

א פארזוך איז נעכטען געמאכט געווארען צו ערמארדען לעאניד קראסין, דער ערשטער סאוויעט־אמבאסאדאר אין פאריז, וועלכער איז ערשט די וואך אנגעקומען אין לאנד. די פאליציי האט ארעסטירט א פרוי, לעבען דער רוסישער אמבאסאדע, וועלכע האט געהאט ביי זיך א רעוואלווער מיט 42 קוילען.

זי האט ערקלעהרט, אז זי האט געוואלט ערמארדען דעם סאוויעט־אמבאסאדאר אלס נקמה דערפאר וואס די באלשעוויקעס האבען דערשאסען איהר ברודער.

די פרוי האט געזאגט, אז איהר נאמען איז סערגעיעוונא און אז זי איז א רוסישע שריפטשטעלערין.

קראסין אויפגענומען פון פרעזידענט

קראסין האט נעכטען איבערגעגעבען זיינע קרעדענשעלס צום פראנצויזישען פרעזידענט. געוועהנליך ווערען ביי אזעלכע געלעגענהייטען געמאכט פייערליכע צערעמאניעס, אבער דיזען מאל איז עס אויסגעלאזען געווארען, אויפ'ן פארלאנג פון רוסישען אמבאסאדאר.

קראסין האט געזאגט, אז ער וועט ארבייטען דערפאר דאס די באציהונגען צווישען דיזע לענדער זאלען שטענדיג זיין פריינדליכע.

ווידער אנטיסעמיטישע עקסצעסען פון סטודענטען אין יאסי

מיליטער אונטערדריקט די אומרוהען. — אוניווערזיטעט געשלאסען

בוקארעסט, דעצעמבער, 13, (איטא).

אין יאסי זענען לעצטען מיטוואך פארגעקומען אנטיסעמיטישע עקסצעסען. סטודענטען זענען באפאלען אידען אויף די גאסען און זיי געשלאגען. מיליטער האט זיך געמישט ארייגמישען צו אפשטעלען די אומרוהען. די סטודענטען זענען צוטריבען געווארען אבער קיינער פון זיי איז ניט ארעסטירט געווארען.

דער אוניווערזיטעט איז איצט געשלאסען געווארען.

ענגלישער אינערן מיניסטער זאגט זיך ארויס געגען שארפע רדיפות אויף פרעמדע

לאנדאן דעצעמבער 13, (איטא).

סער דזשאנסאן היקס, ענגלישער אינערן מיניסטער און שארפער געגנער פון פרעמדע, האט היינט אין ענגלישען פארלאמענט געמולדערט זיין טאן און ארויסגעטראטען געגען צו שטארקע רדיפות אויף די פרעמדע.

„עס איז ניט נויטיג צו באטראכטען איצט א נייעם געזעץ געגען פרעמדע", האט סער דזשאנסאן היקס ערקלעהרט.

„עס איז ניט נויטיג צו גרינדען ספעציעלע קאמיטעטען פאר וועלכע אלע פרעמדע וועלען מוזען ערשיינען אין א באשטימטער ראטע און באווייזען אז זייער וואוינען אין ענגלאנד איז ניט געגען די אינטערעסען פון די ענגלישע בירגער. עס איז ניט פאראן איצט קיין שטראם פון פרעמדער ארבייט קיין ענגלאנד. אויב די באדינגונגען וועלען זיך ענדערען וועט ער פארשלאגען די נויטיגע געזעצגעבונג", האט ער געזאגט.

שטרעזעמאן וועט ווארשיינליך ווערען דייטשער קאנצלער

בערלין, דעצעמבער 13.

דער קאבינעט וועט מאנטאג אפיציעל רעזיגנירען און פרעזידענט עבערט וועט אויפפאדערן דעם אויסערן־מיניסטער שטרעזעמאן צו פארמירען א נייעם קאבינעט.

די מעלדונג קומט פון זיכערע קוועלען. עס ווערט אנגענומען, אז קאנצלער מארקס וויל מעהר ניט בלייבען ביים רודער פון דער רעגירונג.

די קומענדע רעגירונג וועט ווארשיינליך זיין א קאאליציע פון די צענטריסטען, נאציאנאליסטען און דעמאקראטען.

ענגלאנד מעלדעט פעלקער־בונד אז די אימפעריע איז איינס

זשענעווא, דעצעמבער 13.

די ענגלישע רעגירונג האט געלאזט וויסען דעם סעקרעטאריאט פון פעלקער־בונד אז די ענגלישע אימפעריע איז איינס און אומצוטיילבאר און אלע פראגען פון די דאמיניאנס און ענגלאנד זענען אינערליכע פראגען, וואס קאנען ניט קומען אין באטראכט פאר'ן פעלקער־בונד.

דיזע שטעלונג פון ענגלאנד איז ארויסגעקומען צוליעב דעם וואס אירלאנד האט רעגיסטרירט א טריטי מיט ענגלאנד.

עגיפטישער פראטעסט איגנארירט

רוים, דעצעמבער 13.

סענאטאר פאנאוס פון עגיפטען, וועלכער איז געקומען קיין רוים צו פארלעגען א פראטעסט געגען ענגלאנד, האט נעכטען געלאזט וויסען אז זיין פראטעסט איז ניט אויפגענומען געווארען פון פעלקער בונד ראט.

ארגאניזאציעס אויפגעפאדערט שיקען דעלעגאטען צו קאנפערענץ פון אידישען האספיטאל

די באארד אף דירעקטארס פון אידישען האספיטאל האט פארופען א קאנפערענץ פון אלע אידישע ארגאניזאציעס אין שטאדט אויף מארגען, מאנטאג אוונט, אין דער האספיטאל געבוידע, 100 יארקוויל עוועניו.

קאמיטעטען האבען באזוכט פילע ארגאניזאציעס און געבעטען זיי שיקען צו צוויי דעלעגאטען. די ארגאניזאציעס וואס זענען ניט באזוכט געווארען ווערען איצט איינגעלאדען דורך דער צייטונג.

עס איז דער וואונש פון דער באארד אף דירעקטארס, אז דער האספיטאל זאל פארוואלטעט ווערען אויף א דעמאקראטישען אופן און עס איז דעריבער זעהר וויכטיג אז אלע ארגאניזאציעס זאלען זיין פארטראטען דורך דעלעגאטען.

אינפארמאציעס וועגען דער קאנפערענץ קאן מען באקומען ביים פרעזידענט, מר. ע. פ. סינגער, פעדעראל בילדינג, אדער ביי דער סעקרעטארין, מרס. ה. דווארקין, 525 דאנדעס סטריט וועסט.

יעהרליכע שערהאלדערס פארזאמלונג פון לייבאר לייסעאום 30־טען דעצעמבער

ביי דער לעצטער באארד אף דירעקטארען פארזאמלונג פון'ם לייבאר לייסעאום איז באשלאסען געווארען אז דינסטאג, דעם 30־טען דעצעמבער זאל אין דעם אלהאמברא האל פארקומען די יעהרליכע שערהאלדערס פארזאמלונג פונ'ם לייבאר לייסעאום. עס איז באריכטעט געווארען, אז די פרויען קאמיטעטען נעהמען אן מיט זייער ארבייט צווישען די אידישע סטארקיפערס אין פארקויפען זייער שערס.

חוץ די 2000 דאלאר פון דער אמאלגאמייטעד איז אויך ארייגעקומען די וואך 150 דאלאר פון דער מאזורער סאסייטי. די אידישע בארבערס האבען געקויפט שערס פאר 100 דאלאר. פון בר. 220 אר. רינג און אנדערע איז ארייגעקומען צוביסלאך געלט.

די איבעריגע ארגאניזאציעס און סאסייטיס מוזען אויך אמשנעלסטען ארייגשיקען זייערע געלדער אין אפיס.

מאן געטויט פון א קלאפ אין א געשלעג

ניק יאווארסקי, אן אוקראינער פון 141 פארטלאנד סטריט איז פרייטאג געשטארבען, אלס רעזולטאט פון א קלאפ וואס ער האט געכאפט אין א געשלעג מיט איינעם דזשארדזש סיימאר.

ביידע זענען געווען ארבייטער אין דער פאבריק פון בראנזוויק באלק־קאלענדער קא., אויף האנא סטריט. זיי האבען זיך צוקריגט דאנערשטאג און סיימאר האט דערלאנגט יאווארסקי'ן א קלאפ פון וואס ער איז געפאלען. ער האט גלייך דערפיהלט זעהר שלעכט און אויף מארגען איז ער געשטארבען.

סיימאר האט געזאגט אז דער „פארייגער" האט איהם באליידיגט און דערפאר האט ער איהם געשלאגען. ער איז איצט ארעסטירט אויף א מארד קלאגע.

קרובים האבען געטויט דעם פאציענט מיט רייד

עדמאנטאן, דעצעמבער, 13.

אין א טויטען־שיין האט א דאקטאר אין לעטברידזש באצייכענט אז די אורזאך פון טויט איז געווען „פארהעדעט צום טויט".

דער דאקטאר האט ערקלעהרט אז ער האט אפערירט דעם פאציענט, וועלכער וואלט געזונט געווארען, ווען ניט די קרובים וועלכע האבען איהם פארהעדעט צום טויט, וועלענדיג איהם באאיינפלוסען צו ענדערען זיין צוואה.

דעלעגאציע פון פאלעסטינער קאלאניסטען אנגעקומען

ניו־יארק, דעצעמבער, 13, (איטא).

יוסף סאפיר און דוד שטערנבערג, פארטרעטער פון דער בני בנימין קאאפעראטיווער באנק אין פאלעסטינע, זענען נעכטען אנגעקומען אהער.

„בני בנימין" איז אן ארגאניזאציע פון אידישע קאלאניסטען וועלכע צילט צו פארמיידען די אידישע אויסוואנדערונג פון פאלעסטינע דורך העלפען די קאלאניסטען וואס געפינען זיך אין נויט.

16 יעהריגער בחור דערשיסט זיין געליעבטע

קעמדען, ניו דזשוירזי, דעצעמבער 13.

סטעללי קוירטיס, א זעכצעהן יעהריגער בחור, האט זיך מודה געווען, אז ער האט דערשאסען זיין געליעבטע, בעטסי ראס. די אורזאך פון דעם מארד זאל האבען געווען דאס וואס זי האט ארויסגענומען בילדלאך פון זיין קעשענע, וואס ער האט ניט געוואלט זי זאל עס זעהן.

אידישע פרוי איבערגעפאהרען

ראז דייווידסאן, 32 יאהר אלט, פון האמבער בעי, איז פרייטאג איבערגעפאהרען געווארען פון אן אויטאמאביל און א פוס איז איהר איבערגעבראכען געווארען.